

Bohoslužby v Zábřehu 16.listopadu 2014

Mt 25, 14-30

Milé sestry, milí bratři, existuje mnoho činností, pro které musí mít člověk zvláštní obdarování. Umělecké školy přijímají studenty, kteří nejen splní nějaké vědomostní předpoklady, ale také složí talentovou zkoušku. Zkoumají tak, zda má student nejen znalosti, ale i právě určité obdarování, talent, který může rozvíjet. Dokázat mnohé věci musí být člověku prostě dáno. Není to jeho zásluha, není to něco, co se dá naučit. Talent je dar, který si člověk v sobě nese. Často to také sami potvrzujeme, když říkáme, že někdo je talentovaný, umí něco, co nikdo další neumí, nebo alespoň to neumí tak dobře. Z vlastní zkušenosti víme, že talent je něco, co potřebují nejen umělci, ale snad každá profese, každá lidská činnost, má-li být konaná opravdu užitečně a přínosně pro druhého.

Slovo talent je také jiným výrazem pro hřivny, o nichž se mluví v dnešním textu. Je z něj patrné, že každý je nějakým způsobem obdarovaný. To je nesmírně důležitý poznatek. Pán svým služebníkům rozděluje podle toho, nač mají, co můžou zvládnout. Nikoho nepřeceňuje, nikoho nepodceňuje. Tato poznámka je nezbytná, abychom si mohli uvědomit, v čem je vlastně problém toho posledního služebníka, který svou hřivnu zakopal a svému pánu ji vrátil, tak jak ji převzal. Skutečnost, že s ní nic neudělal, ale jen ji dal bokem, a šel si pak v pohodě po svém, tato skutečnost odhaluje jistou nedůvěru ve vztahu ke svému pánu. Říkám si, co asi tak tomu služebníku běželo hlavou, když hřivnu od svého pána dostával? Byl udiven? Na konci vyznává, že měl strach. Báł se toho, jak zareaguje, báł se, že možná tu hřivnu utratí, znehodnotí a tím pádem sklídí hněv svého pána. Zbylí dva služebníci přijaté prostředky investovali. Hospodařili s nimi, což znamená, že museli riskovat, museli vynaložit něco ze svých sil a schopností. A museli také věřit. Sobě, ale i svému pánu, že ví, co dělá, když jim dává do rukou část svého majetku, pověřuje je, aby mu s ním hospodařili. To je vlastně také důležitá poznámka. Se svěřenými prostředky mají hospodařit, mají konat to, co by s nimi konal jejich pán. Tím pádem, když se ten poslední rozhoduje jinak, je to špatné. Nejen, že pochybuje tam, kde mu jeho pán věřil. Ale nekoná, co by on konal. Strach z případného neúspěchu je mnohem větší než víra, že by mu jeho pán nesvěřil něco, co by nezvládl. Vlastně je to vidět i při tom závěrečném účtování. Když nic jiného, alespoň to mohl dát pěněžníkům. Byla tak možnost, jak s prostředky naložit, když už nevěřil sám sobě, případně nechtěl se příliš snažit v péči o svěřený majetek. Zvolil však cestu absolutní pasivity, což bylo pro jeho pána velkým zklamáním.

Tento příběh je pozoruhodný i svým časovým zařazením. Ježíš mluví ke svým učedníkům v

souvislosti s posledními věcmi. Ta úvodní poznámka, že tomu bude jako když, ta se týká toho, že takto bude vypadat situace na konci časů. Je tak zřejmé, jak se dělí role tohoto příběhu. Tím pánem je Ježíš, služebníci jsme my, hřivny jsou jeho dary. Pán svěřuje služebníkům svůj majetek. Ježíš takovýto majetek nemá. Patří mu celý svět, ale na kříži dává sám sebe. On je tedy těmi hřivnami, které dostávají různí služebníci. On, či spíše dary jeho svatého Ducha, ve kterém do nás vstupuje, stává se součástí našeho nitra. Tím pádem se otevírá pohled k tomu, co má naplňovat náš život, jak k němu máme přistupovat. Jsme Ježíšovi služebníci a on nám dává své dary, abychom hospodařili s jeho dílem. Z jeho strany je to projev důvěry. On nás zná, ví o našich schopnostech, ví, komu může co svěřit. A očekává podle toho výsledky. Možná je to trochu neobvyklé, když se zamyslíme nad obrazem pána, který ukazuje ten poslední služebník. Možná se něco v nás bouří s tím, že Ježíš takový přeci není. Není tvrdý člověk, který by sklízel, kde neseje. Doslova takový Ježíš opravdu není, ale je třeba si uvědomit, že se jedná o podobenství. A v něm je Ježíš vykreslen jako někdo, kdo očekává výsledky, očekává, že snaha jako služebníků mu přinese nějaký zisk. Vidět takto Ježíše není nic divného. On přichází jako soudce a soudce bývá náročný, nemůže nad vším zavírat oči. Přichází tak, aby soudil naše dílo.

Jak jsme naložili s jeho dary? Tato otázka se stane při druhém příchodu zásadní. Bude totiž hodnotit náš život. To se týká nejen toho, jak jsme žili, ale právě toho, jak jsme naložili s tím, co nám Ježíš svěřil. Na tom se projevuje náš vztah k němu, tak jako se projevil u těch služebníků. K čemu se přikloním? Komu jsem více věřil? Sobě nebo jemu? Řídil jsem se svými schopnostmi nebo Božím plánem, vůlí, kterou mí dával poznat? Toto všechno se skutečně odráží na tom, jak to dopadne s hřivnami, které jsme od něj dostali. Tedy jestli se s nimi pustíme do hospodaření nebo je jen někam schováme a až přijde čas v neporušeném stavu zase vrátíme.

Myslím, že už se začíná docela vyjasňovat, jak toto podobenství může promluvit do našeho života. Darem Božím, darem Ježíšovým je třeba také jeho slovo. I to nám dává, abychom s ním podle svých schopností hospodařili. Jak se s ním dá tedy naložit? Ti první dva služebníci jakou asi docela jasně. Člověk slovo slyší, přijímá, předává. Jím zvěstované a dosvědčované slovo Ježíše přivádí k Ježíši další a další vyznavače, následovníky. Podle míry schopnosti je každý člověk schopen svědčit o tom, co přijal, co prožil s Bohem a jak je v jeho životě Boží slovo mocné. Není zde důležitá výše zisku, důležité je, že se svěřeným člověkem dobře nakládá. Nenechává si je pro sebe, ale nechává, aby to přijaté slovo kolem něj pracovalo. Něco to toho člověka určitě stojí. Nejde jen o odvahu to slovo dát dál, ale také určitou péči, aby skutečně přinášelo ovoce. Bez naší energie slovo Boží kolem nás pracovat nebude.

Trochu jinak je tomu s tím posledním služebníkem. Pravda, dostal nejmíň, ale to nic neznamena. Pořád měl možnost s tím svým podílem nějak naložit. Místo toho hřivnu zakopal. Jak se dá zakopat dar Ducha, případně slovo Boží, které se k nám sklání? Když to Ježíš v

podobnosti naznačuje, tak to určitě nějak jde. Například tím, že se člověk uzavře sám do sebe, přestane spoléhat na Boha a začne žít z vlastních sil. Být svědkem Božím, být šířitelem jeho slova, to je někdy dost těžké. Dnešní společnost je někdy dost alergická na slovo Bůh a ještě víc na slovo církve. To jistě budí strach, obavy. Jak to dopadne, když začnu mluvit o Bohu v nevhodnou chvíli? Neodradím je spíše? Někdy se člověk cítí sám nehodný být Božím nástrojem. Má na sobě nějakou tou poskvrnu, je zatížen hříchem a tak si říká, že raději bude mlčet než dělat Bohu ostudu. Vždyť by mu nikdo neuvěřil. A tak mlčí, skrývá svou víru, nedává najevo své přesvědčení. Sám v sobě uchová, co přijal. Jak vzal, tak dá Bohu nazpět. To ale není dobrá cesta. V tom podobnosti Ježíšově můžeme vytyšit, že vždy je lepší udělat alespoň něco, než nedělat vůbec nic. Ne každý člověk má dar být misionářem, krásně mluvit, být přesvědčivý. Ne každý apoštol byl jako Petr či Pavel. Přesto každý přispěl svým dílem k růstu Božího království. A to je výzva i pro nás. Pokud dostáváme hodně, hodně od nás Bůh očekává, jsme jím vybaveni. Ale i když nedostáváme hodně, máme v sobě jeho Ducha a podle něj smíme žít. A právě tento život, neskrývaný ale zjevný vzdor okolnostem může být právě ono uložení hřivny na nějaký úrok. Už jen to, že se nestydíme za svou víru, to je svědectví, které může oslovit a přivést někoho na cestu za Kristem.

Asi si uvědomujeme, že jsme dostali od Boha různé dary. Jeden umí to, druhý zase něco jiného, každému je dáno něco, abychom společně vytvářeli Kristův obraz na této zemi. Není nikdo, kdo by nic neuměl či nedokázal. Největším darem, který dostáváme, je sám náš samotný život ve víře, život Božích následovníků. Nezakopávejme tento dar do země, abychom ho tak uchovali neporušený pro příchod Páně. K tomu nám ho nedal. Nemáme být svým životem víry uzavření, ale naopak, máme s ním hospodařit. Jak, to už je věcí Boží, my jen musíme v tomto Bohu naslouchat. A hlavně mu smíme věřit, že to, co konáme z jeho pověření, v jeho jménu, to on má ve svých rukou a dopřeje tomu zdaru. Nemusíme se bát, ale smíme věřit. Vždyť náš Pán ví, co činí, když do nás vlévá svého Ducha a posílá nás, abychom byli světlem tomuto světu, abychom v něm hospodařili s jeho slovem, abychom byli pozváním do jeho království. Naše schopnosti nemusejí být veliké, ne všichni dokážeme být hlásnou troubou království, ale vezme, že i věrností v takovém tom každodenním zápase o Boží milost tato milost skrze nás pracuje a přináší užitek našemu Pánu.

Pane Ježíši, dal jsi nám svého svatého Ducha. Dal ses nám v něm ty sám, abychom tě nesli do našeho světa a získávali ti učedníky. Dej, ať nežijeme ze své moudrosti, ale svým následováním moudře nakládáme se svěřenými hřivnami.

Amen.

Neděle 16.listopadu 2014

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal

Středa, 03 Prosinec 2014 12:10 - Aktualizováno Středa, 03 Prosinec 2014 12:11
